

UZASADNIENIE

Powódka M. N. wniosła ostatecznie o zasądzenia od pozwanej Szkoły Podstawowej nr (...) im. H. S. w S. kwoty 1.704 zł (k. 112) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od każdej miesięcznej zaległości wynoszącej 142 zł za okres od września 2017 r. do sierpnia 2018 r. Powódka wniosła również o zasądzenie od pozwanej, na swoją rzecz, kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska powódka podniosła, iż ww. kwoty domaga się tytułem dodatku za wychowawstwo, które sprawowała w spornym okresie w grupie przedszkolnej, a którego została niezasadnie pozbawiona.

Sąd wydał w niniejszej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W skutecznie wniesionym sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki, na swoją rzecz, kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana zaprzeczyła, jakoby w spornym okresie powierzyła powódce obowiązki wychowawcy klasy w grupie przedszkolnej. Wskazała, iż w statucie szkoły zostały ustalone zasady funkcjonowania oddziałów przedszkolnych, a także zadania nauczycieli zatrudnionych w pozwanej szkole, zadania wychowawców klas oraz zadania nauczycieli w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom. W ocenie strony pozwanej zadania nauczycieli wychowania przedszkolnego są bardzo ograniczone w stosunku do zadań nauczycieli z klas 1-8 szkoły podstawowej, a jeszcze bardziej w stosunku do zadań wychowawców klas 1-8 szkoły podstawowej, a zatem nie sposób uznać, by te ograniczone zadania upoważniały do zapłaty dodatku.

W dalszej kolejności strona pozwana podkreśliła, iż pojęcie „klasa” nie zostało zdefiniowane ani w ustawie Prawo (...) ani w ustawie Karta Nauczyciela, zwyczajowo natomiast pojęcie „klasy” odnosi się do szkoły, a nie do grupy przedszkolnej.

Strona pozwana wskazała nadto, że w załącznikach do uchwał Rady Miasta wyraźnie określono, że dodatek za wychowawstwo przysługuje jedynie wychowawcom oddziałów, w których odbywa się roczne przygotowanie przedszkolne, a nie przysługuje nauczycielom zatrudnionym w młodszym grupach przedszkolnych.

W piśmie procesowym z dnia 16 czerwca 2020 r. strona powodowa podniosła, iż uchwały organu prowadzącego były w spornym okresie niezgodne z przepisami zawartymi w rozporządzeniach regulujących wypłaty spornego dodatku oraz ustawie o systemie oświaty i prawa oświatowego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. N. była zatrudniona w Szkole Podstawowej nr (...) w S. w charakterze nauczyciela stażysty w okresie od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r. M. N. pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy, w grupie trzylatków i czterolatków.

Niesporne, a nadto zaświadczenie o zatrudnieniu – k. 76;

Za okres swojego zatrudnienia M. N. nie otrzymała dodatku za wychowawstwo.

M. N. prowadziła ww. grupę przedszkolną razem z drugą wychowawczynią – D. I..

Grupy przedszkolne podlegają opiece przez 10 godzin dziennie. M. N. zajmowała się grupą przedszkolną przez 5 godzin dziennie, a przez pozostałe 5 godzin grupą zajmowała się druga z nauczycielek.

Do obowiązków M. N. należała opieka nad dziećmi, ich wychowywanie oraz realizowanie podstawy programowej. M. N. prowadziła dla swojej grupy dziennik papierowy. Wpisywała w nim, jakie zajęcia przeprowadziła każdego dnia. M. N. sprawdzała obecność dzieci w przedszkolu. Przygotowywała roczne i półroczne sprawozdania z pracy dydaktycznej

(wskazywała w nich, jakie cele zostały zrealizowane, a jakich nie udało się osiągnąć) oraz z konkursów, w których brali udział jej podopieczni. Organizowała uroczystości, spotkania (np. z Policją, czy dotyczące zdrowego odżywiania), jednodniowe wycieczki, zebrania dla rodziców (raz na miesiąc lub raz na dwa miesiące) oraz indywidualne spotkania z rodzicami. Sporządzała plany wychowawcze, w których wskazywała, jakie cele jej grupa powinna zrealizować. Prowadziła zeszyt prac indywidualnych z dziećmi. Wdrażała dzieci do dbania o higienę osobistą i psychiczną. Udzielała dzieciom rad i pomocy, gdy zachodziła taka potrzeba. Wypisywała dyplomy zakończenia roku dla swojej grupy przedszkolnej.

M. N. nie otrzymała dodatku za wychowawstwo, bo dyrektor szkoły S. K. stosowała się do uchwały Rady Miasta z dnia 15 kwietnia 2009 roku. Po zmianie uchwały, od 1 września 2018 r. nauczycielom grup przedszkolnych wypłacany był dodatek za wychowawstwo, choć ich obowiązki pozostały takie same. Gdyby M. N. pracowała od 1 września 2018 r. byłby jej wypłacany dodatek za wychowawstwo.

Dodatek wypłacany nauczycielom wynosił w spornym okresie 142 zł. Gdyby M. N. w spornym okresie otrzymywała dodatek wynosiłby on 142 zł.

Od 2019 r. nauczycielom grup przedszkolnych wypłacany jest dodatek opiekuńczy.

Praca nauczycieli grup przedszkolnych w spornym okresie, w roku szkolnym 2018/2019 oraz w roku szkolnym 2019/2020, polegała na tym samym. Kwota wypłacanego dodatku opiekuńczego i wychowawczego jest taka sama.

Dowód: zeznania powódki, zeznania S. K. oraz zeznania świadka R. J. złożone podczas rozprawy w dniu 12 lutego 2021 r. – protokół skrócony rozprawy – k. 110-113;

W statucie szkoły – według wersji obowiązującej na dzień 1 września 2019 r. – wymieniono obowiązki wychowawców klas dotyczące opracowania planu pracy wychowawczej, obowiązki wychowawców klas w zakresie wspierania uczniów oraz pozostałe zadania wychowawców.

Dowód: statut Szkoły Podstawowej nr (...) w S. – stan prawny na dzień 1 września 2019 r. – koperta – k. 81;

Uchwałą Rady Miasta S. nr II/N/848/09 z dnia 15 kwietnia 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz nagród i warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw ustalono regulamin określający wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków, w tym dodatku funkcyjnego. Regulamin stanowił załącznik do ww. uchwały, a w jego § 12 wskazano, że dodatek funkcyjny, w wysokości określonej w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do Regulaminu, przysługuje nauczycielowi, któremu powierzono wychowawstwo klasy lub wychowawstwo oddziału, w którym odbywa się roczne przygotowanie przedszkolne. W załączniku nr 1 do Regulaminu, a konkretnie w pkt 17 wskazano, iż w przypadku wychowawcy klasy, w tym wychowawcy oddziału, w którym odbywa się roczne przygotowanie przedszkolne dodatek funkcyjny wynosi od 4,7% do 6,3% stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela stażysty magistra z przygotowaniem pedagogicznym.

Niesporne, a nadto dowód:

- uchwała Rady Miasta S. nr II/N/848/09 z dnia 15 kwietnia 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz nagród i warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw – k. 15-20, Załącznik nr 1 do Regulaminu – k. 107-108;

Dnia 5 lipca 2018 r. Rada Miasta S. podjęła uchwałę nr XLIII/1126/18 o tożsamym tytule jak ww. uchwała, a stanowiący załącznik do tej uchwały Regulamin wskazywał w § 11 że nauczycielowi, któremu powierzono wychowawstwo klasy przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości określonej w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do Regulaminu. W załączniku tym wskazano, że w przypadku wychowawcy klasy dodatek funkcyjny przysługuje w

wysokości od 5,5% do 7,5% stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela stażysty magistra z przygotowaniem pedagogicznym. Uchwała uchylała poprzednią uchwałę z dnia 15 kwietnia 2009 r., a weszła w życie z dniem 1 września 2018 r.

Niesporne, a nadto dowód:

- uchwała Rady Miasta S. nr (...) z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz nagród i warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw – k. 21-27;

Dnia 26 lutego 2019 r. Rada Miasta S. podjęła uchwałę nr IV/105/19 zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz nagród i warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw poprzez zmianę ww. §11 Regulaminu i odpowiednio Załącznika do niego poprzez ustalenie, iż dodatek funkcyjny przysługuje w wysokości od 5,5% do 7,5% stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela stażysty magistra z przygotowaniem pedagogicznym także nauczycielom, którym powierzono wychowawstwo oddziałów przedszkolnych w przedszkolu i szkole. Uchwała weszła w życie z mocą obowiązującą od 1 września 2018 r.

Niesporne, a nadto dowód:

- uchwała Rady Miasta S. nr IV/105/19 z dnia 26 lutego 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz nagród i warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw – k. 28;

Wynagrodzenie zasadnicze M. N. wynosiło 2.417 zł miesięcznie.

Niesporne, a nadto dowód:

- lista płac – k. 78;

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Przedstawione w pierwszej części uzasadnienia ustalenia faktyczne pozostawały w całości bezsporne, a Sąd dokonał ich w oparciu o dowody z dokumentów (szczegółowo wymienione powyżej), których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron, a nadto na podstawie zgodnych zeznań stron i świadka R. J. odnośnie rodzaju i charakteru pracy świadczonej przez powódkę w spornym okresie. Od razu w tym miejscu wskazanym wymaga, iż przedłożony przez stronę pozwaną statut szkoły odnosił się do stanu na dzień 1 września 2019 r., a zatem okresu, którego nie dotyczyło niniejsze powództwo.

Zgodnie z treścią § 5 pkt 2 lit. a) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. Nr 22, poz. 181 ze zm.) do uzyskania dodatku funkcyjnego uprawnieni są nauczyciele, którym powierzono sprawowanie funkcji wychowawcy klasy.

Istotą sporu między stronami pozostaje ustalenie, czy użyty w ww. przepisie termin „wychowawca klasy” obejmuje także nauczyciela, który sprawuje funkcję wychowawcy oddziału w przedszkolu, czy też odnosi się wyłącznie do wychowawcy oddziału w szkole.

Samo ww. rozporządzenie, jak i ustawa z dnia z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.) oraz ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) nie definiuje pojęcia „klasa”.

W celu zdefiniowania tego pojęcia należy zatem sięgnąć do metod wykładni historycznej, systemowej i funkcjonalnej (brak ustawowej definicji uniemożliwia przeprowadzenie wykładni językowej).

Określeniem „wychowawca klasy” zajmował się już Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 8 lipca 2008 r. (I PZP 3/08), w którym doszedł do przekonania, iż określenie to obejmuje zarówno nauczyciela, któremu powierzono sprawowanie opieki na oddziale w szkole (klasą), jak też nauczyciela, któremu powierzono sprawowanie opieki wychowawczej nad oddziałem przedszkolnym.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela argumentację zawartą w ww. uchwale, która zostanie przedstawiona w poniższych rozważaniach, przy jednoczesnym uwzględnieniu trzech ww. rodzajów wykładni. Na marginesie wskazać można również, iż taki sam sposób wykładni ww. pojęcia „klasa” został już przedstawiony w uzasadnieniu wyroku tut. Sądu w sprawie o analogicznym przedmiocie, prowadzonej pod sygn. akt IX P 253/19, w której zasądzono na rzecz powódki pracującej w oddziale przedszkolnym dodatek za wychowawstwo. Taki sposób wykładni został również w całości podzielony przez Sąd Okręgowy, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S., który wyrokiem z dnia 7 lutego 2020 r., w sprawie VI Pa 102/19, oddalił apelację od ww. wyroku Sądu Rejonowego.

Odwołując się zatem do ww. uchwały Sądu Najwyższego, i nawiązując w pierwszej kolejności do wykładni historycznej, należy zwrócić uwagę, iż zasady wynagradzania nauczycieli publicznych przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych są uregulowane w ustawie z dnia z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela.

Zgodnie z art. 3 pkt 1 tej ustawy, ilekroć jest w niej mowa o nauczycielach bez bliższego określenia - rozumie się przez to nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, a zgodnie z art. 3 pkt 2 tej ustawy, ilekroć jest w niej mowa o szkołach bez bliższego określenia - rozumie się przez to przedszkola, szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze.

W myśl art. 30 ust. 1 Karty, w brzmieniu tego przepisu ustalonym ustawą z 18.2.2000 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 19, poz. 239), wynagrodzenie nauczycieli składa się z:

- 1) wynagrodzenia zasadniczego;
- 2) dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy;
- 3) wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw;
- 4) nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i dodatków socjalnych określonych w art. 54 Karty Nauczyciela.

W Karcie Nauczyciela nie zostały określone stanowiska i funkcje, które uprawniają do dodatku funkcyjnego. To zagadnienie zostało pozostawione do uregulowania w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Zgodnie z art. 30 ust. 5 Karty Nauczyciela, w brzmieniu tego przepisu ustalonym ustawą z 15.7.2004 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2004 r. Nr 179, poz. 1845), minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa w drodze rozporządzenia między innymi „wykaz stanowisk oraz sprawowanych funkcji uprawniających nauczyciela do dodatku funkcyjnego oraz ogólne warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego” (art. 30 ust. 5 pkt 3 Karty Nauczyciela). Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa w drodze rozporządzenia również wysokość stawek dodatków, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela, oraz szczegółowe zasady przyznawania tych dodatków dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej (art. 30 ust. 7

Karty Nauczyciela w brzmieniu tego przepisu ustalonym przez ustawę zmieniającą z 15.7.2004 r.). Natomiast dla nauczycieli szkół prowadzonych przez organy administracji samorządowej wysokość stawek dodatków, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków określa corocznie organ prowadzący szkołę w drodze regulaminu obowiązującego od 1 stycznia do 31 grudnia (art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela w brzmieniu tego przepisu ustalonym przez ustawę zmieniającą z 15.7.2004 r.).

W art. 30 ust. 5, 6 i 7 Karty Nauczyciela w brzmieniu poprzednio obowiązującym, ustalonym wyżej wymienioną ustawą zmieniającą z 18 lutego 2000 r., była zawarta regulacja zasadniczo zbieżna z regulacją obecnie obowiązującą. Poprzednio obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 11 maja 2000 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, sposobu obliczania wysokości stawki wynagrodzenia zasadniczego za jedną godzinę przeliczeniową, wykazu stanowisk oraz dodatkowych zadań i zajęć uprawniających do dodatku funkcyjnego, ogólnych warunków przyznawania dodatku motywacyjnego, wykazu trudnych i uciążliwych warunków pracy stanowiących podstawę przyznania dodatku za warunki pracy oraz szczególnych przypadków zaliczania okresów zatrudnienia i innych okresów uprawniających do dodatku za wysługę lat (Dz.U. Nr 39, poz. 455 ze zm., dalej jako: rozporządzenie z 11 maja 2000 r.) stanowiło w § 3 pkt 2, że do uzyskania dodatku funkcyjnego są uprawnieni nauczyciele, którym powierzono „wychowawstwo klasy”. Obowiązujące przed wyżej wymienionym rozporządzeniem rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 19 marca 1997 r. w sprawie wynagradzania nauczycieli (Dz.U. Nr 29, poz. 160 ze zm., dalej jako: rozporządzenie z 19 marca 1997 r.) przewidywało w § 20 ust. 1 pkt 1 dodatkowe wynagrodzenie „za wychowawstwo klasy” z podaniem odrębnie stawek tego wynagrodzenia w przedszkolach (lit. a) oraz w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadpodstawowych (lit. b). Zgodnie z ówczesnym brzmieniem Karty Nauczyciela (t. jedn.: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357), wynagrodzenie nauczyciela składało się z wynagrodzenia zasadniczego i dodatków (art. 30 ust. 1 Karty), przy czym dodatki funkcyjne przysługiwały tylko z tytułu pełnienia funkcji kierowniczych (art. 32 Karty Nauczyciela). Obecny dodatek funkcyjny za sprawowanie funkcji wychowawcy klasy oraz dawne dodatkowe wynagrodzenie za wychowawstwo klasy są więc tożsamymi rodzajowo dodatkowymi składnikami wynagrodzenia nauczyciela.

Skoro zatem rozporządzenie z 19 marca 1997 r. wyraźnie wyodrębniało stawkę dodatku za wychowawstwo w przedszkolach, a kolejne rozporządzenia stanowiły o prawie do dodatku, bez dzielenia jego wysokości na szkoły i przedszkola, to należałoby uznać, że intencją ustawodawcy przy poszczególnych zmianach nie było wyłączenie nauczycieli przedszkolnych z prawa do tego składnika, lecz zrównanie jego wysokości pomiędzy szkołami i przedszkolami.

Podobne wyniki daje także wykładnia systemowa. W wyżej wymienionych rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej z 19 marca 1997 r., z 11 maja 2000 r. i z 31 stycznia 2005 r., regulujących wynagrodzenia nauczycieli, nie zostały zdefiniowane określenia „wychowawca klasy” i „klasa”. Definicji tych określeń nie zawierają również Karta Nauczyciela oraz ustawa o systemie oświaty. W przepisach ustawy o systemie oświaty występuje natomiast wielokrotnie pojęcie „oddział”, które jest używane w celu określenia podstawowej jednostki organizacyjnej zarówno szkoły, jak i przedszkola, w ramach której jest realizowany proces oświatowo-wychowawczy. W przepisach tej ustawy występuje również określenie „klasa”, z tym że jest ono używane w celu określenia poziomów nauczania w poszczególnych typach szkół (zob.: art. 16 ust. 8, art. 17 ust. 2, art. 61 ust. 1 i 2, art. 90g ust. 4, 5 i 8, art. 94a ust. 6 pkt 1). Pojęcie „klasa” w omawianym tutaj znaczeniu odnosi się tylko do szkół. Wychowanie przedszkolne, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, jest bowiem realizowane „w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego”. Ustalenie w ustawie o systemie oświaty, że w szkole podstawowej są oddziały przedszkolne (art. 14 ust. 1) i klasy od I do VI (art. 61 ust. 1) przemawia jednak raczej za uznaniem, że pojęcie „oddział” i „klasa” są synonimami, gdy chodzi o jednostkę organizacyjną, w ramach której jest realizowany proces oświatowo-wychowawczy, a nie za uznaniem, że pojęcia „klasa” i „oddział” mają odmienne znaczenie i sprawowanie opieki wychowawczej nad oddziałem przedszkolnym nie uprawnia do dodatku funkcyjnego z tego tytułu.

Wreszcie należy wskazać na wynik wykładni funkcjonalnej. Obowiązki spoczywające na nauczycielu, któremu powierzono funkcję wychowawcy klasy w szkole oraz obowiązki spoczywające na nauczycielu, któremu powierzono

sprawowanie opieki wychowawczej nad oddziałem przedszkolnym, nie są na tyle różne, aby upoważniały do różnicowania tych nauczycieli, gdy chodzi o prawo do dodatku funkcyjnego (wyrok NSA z 10.10.2007 r., I OSK (...)). Naczelny Sąd Administracyjny uznał, iż nie jest uzasadniony pogląd reprezentowany przez organy nadzoru, że funkcja wychowawcy klasy w szkole jest ściśle związana z wykraczającym poza realizację programu nauczania zakresem zadań i obowiązków nauczyciela, natomiast zadania i obowiązki opiekuńczo-wychowawcze nauczyciela w przedszkolu nie należą do jego zajęć i obowiązków dodatkowych, lecz stanowią część zadań i obowiązków wynikających z charakteru pracy nauczyciela przedszkolnego. Analiza zadań wychowawcy oddziału przedszkolnego dowodzi, że ma on dodatkowe obowiązki. Są nimi, między innymi, utrzymywanie kontaktów z rodzicami, współdziałanie z poradniami specjalistycznymi, prowadzenie kart obserwacji dzieci, prowadzenie dziennika obecności, organizowanie wycieczek, zebrań. Są to zadania analogiczne do tych, jakie wykonują wychowawcy klas.

Przedstawione powyżej wyniki wykładni znajdują także potwierdzenie w orzecznictwie. Orzecznictwo sądów administracyjnych dotyczące wykładni § 5 pkt 2 lit. a) rozporządzenia z 31.1.2005 r. jest stosunkowo obszerne i może być uznane za utrwalone. Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z 29.2.2006 r., I OSK (...), niepubl., z 10.10.2007 r., I OSK (...), z 12.10.2007 r., I OSK (...) i z 19.10.2007 r., I OSK (...) (opublikowanych w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych), zajął stanowisko, że § 5 pkt 2 lit. a) rozporządzenia z 31.1.2005 r. nie uprawnia do wyłączenia z kręgu adresatów tej normy nauczycieli przedszkoli, którym powierzono sprawowanie funkcji wychowawcy, a tym samym przyznanie w uchwale rady gminy dodatku funkcyjnego nauczycielowi w przedszkolu za sprawowanie funkcji wychowawcy oddziału przedszkolnego nie narusza art. 30 ust. 6 Karty i § 5 pkt 2 lit. a) tego rozporządzenia.

W istocie w późniejszym wyroku z 12.3.2008 r., I OSK 19/08, NSA zajął odmienne stanowisko i orzekł, że § 5 pkt 2 lit. a) rozporządzenia nie obejmuje nauczycieli przedszkoli, którym powierzono sprawowanie opieki wychowawczej nad oddziałem przedszkolnym. W uzasadnieniu tego wyroku NSA w ogóle nie odwołał się jednak do wcześniejszych (licznych przecież) wyroków tego sądu, w których został sformułowany odmienny pogląd oraz nie przedstawił argumentów prawnych, które spowodowały odejście od utrwalonego już w orzecznictwie NSA stanowiska, że nauczyciele przedszkolni, którym powierzono sprawowanie opieki wychowawczej nad oddziałem przedszkolnym, są objęci zakresem zastosowania § 5 pkt 2 lit. a) rozporządzenia z 31.1.2005 r. W uzasadnieniu wyroku z 12.3.2008 r. NSA ograniczył się jedynie do następującego stwierdzenia: „Przepis § 5 rozporządzenia z 31.1.2005 r. nie pozostawia najmniejszych wątpliwości, że do uzyskania dodatku funkcyjnego uprawnieni są nauczyciele, którym powierzono:

- 1) stanowisko dyrektora lub wicedyrektora przedszkola, szkoły, placówki lub innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 1 ust. 1 i 1 a Karty, zwanej dalej "szkołą", albo inne stanowisko kierownicze przewidziane w statucie szkoły;
- 2) sprawowanie funkcji: a) wychowawcy klasy, b) doradcy metodycznego lub nauczyciela-konsultanta, c) opiekuna stażu, ponieważ zawarte w nim wyliczenie ma charakter wyczerpujący, a nie przykładowy. Oznacza to, że nie można przyznać dodatku funkcyjnego nauczycielom zajmującym inne stanowiska lub sprawującym inne funkcje niż wymienione w cytowanym przepisie rozporządzenia”.

Z przytoczonego stwierdzenia wynikałoby, że NSA uznał w omawianym wyroku, iż określenie „wychowawca klasy” jest jednoznaczne i niebudzące żadnych wątpliwości na płaszczyźnie wykładni językowej i obejmuje tylko nauczyciela pełniącego funkcję wychowawcy klasy w szkole, a nie obejmuje nauczyciela przedszkola, któremu powierzono sprawowanie opieki nad oddziałem przedszkolnym. W ocenie Sądu Najwyższego jest to pogląd nietrafny, a ww. wyrok, stanowiący widoczne odstępstwo od utrwalonej wcześniej linii orzecznictwa tego sądu i powodujący powstanie rozbieżności w tym orzecznictwie, nie zawiera tego rodzaju argumentów merytorycznych, które przemawiałyby za słusznością odstąpienia od wcześniej prezentowanych poglądów oraz podważałyby argumenty, którymi NSA w wyrokach z 29.11.2006 r., I OSK (...), z 10.10.2007 r., I OSK (...), z 12.10.2007 r., I OSK (...) i z 19.10.2007 r., I OSK (...) uzasadnił stanowisko, że nauczyciele przedszkolni, którym powierzono sprawowanie opieki wychowawczej nad oddziałem przedszkolnym, są objęci zakresem zastosowania § 5 pkt 2 lit. a) rozporządzenia z 31.1.2005 r.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela przytoczoną powyżej argumentację oraz nie znajduje podstaw do różnicowania, w spornym okresie, sytuacji nauczyciela wychowania przedszkolnego oraz nauczyciela klas 1-8 szkoły podstawowej. Oczywiście jest, że część obowiązków wychowawców przedszkolnych, z uwagi na wiek, etap rozwoju dzieci, a także określony stopień edukacji, różni się i zawsze będzie się różnić od obowiązków wychowawców klas 1-8 szkoły podstawowej. Wychowawca grup przedszkolnych przykładowo nie wypisuje świadectw, a dyplomy ukończenia grupy przedszkolnej, nie sprawdza realizacji obowiązku szkolnego (przedszkole nie jest obowiązkowe), ale sprawdza obecność, którą zapisuje w dzienniku, czy nie wystawia ocen. Tak samo jednak jak wychowawcy klas 1-8 szkoły podstawowej organizuje imprezy, wyjścia, wycieczki, opracowuje plany pracy, bierze udział w spotkaniach z rodzicami w ramach zebrań oraz w spotkaniach indywidualnych. Nauczyciel grupy przedszkolnej niewątpliwie wykonuje zatem pracę wychowawczą.

Powyższej oceny nie mogą zmieniać uchwały prawa miejscowego podjęte przez Radę Miasta S., wydawane przez organ prowadzący na podstawie art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela (zgodnie z art. 91 d pkt 1 Karty Nauczyciela są to odpowiednio rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa).

W myśl delegacji wskazanej w treści art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela regulamin określa szczegółowe warunki i wysokość stawek dodatków za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach. Podkreślenia wymaga jednak, iż regulamin wynagradzania nauczycieli nie może modyfikować ustawy, regulować odmiennie niż ustawa zasad dotyczących dokonywania czynności z zakresu prawa pracy, czy też odmiennie określać podmioty uprawnione do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy w imieniu pracodawcy (wyr. WSA we Wrocławiu z 5.9.2006#r., IV SA/Wr 396/05L.). Z tego względu nie można przyjąć, że uchwała Rady Miasta S. mogła skutecznie ograniczyć uprawnienie do dodatku za wychowawstwo wynikającego z przepisów prawa powszechnie obowiązującego w randze ustawy oraz rozporządzenia.

Uwagę zwraca nadto, że po zmianie uchwały, szkoła – od 1 września 2018 r., wypłacała dodatki za wychowawstwo nauczycielom oddziałów przedszkolnych, choć ich obowiązki nie uległy zmianie i polegały dokładnie na tym samym, co w roku 2017/2018. Dodatek ten wynosił tyle samo, co dodatek dla nauczycieli klas 1-8 szkoły podstawowej. Także wypłacany od 1 września 2019 r. dodatek opiekuńczy (wprowadzony poprzez dodanie do ww. Rozporządzenia §5 ust. 2 lit. d od dnia 1 września 2019 r. na mocy Rozporządzenia z dnia 14 sierpnia 2019 r. – Dz. U.2019.1587 – zmieniającego niniejsze rozporządzenie) ma dokładnie taką samą wysokość jak dodatek za wychowawstwo.

Mając na względzie wszystko powyższe Sąd zasądził na rzecz powódki dochodzone przez nią kwoty, których wysokość pozostawała między stronami bezsporna, a ponadto mieściła się w widełkach określonych w ww. Załączniku do Regulaminu.

Rozstrzygnięcie o ustawowych odsetkach oparto na treści art. 39 ust. 3 Karty Nauczyciela, w myśl którego wynagrodzenie wypłacane jest nauczycielowi miesięcznie z góry w pierwszym dniu miesiąca. Jeżeli pierwszy dzień miesiąca jest dniem ustawowo wolnym od pracy, wynagrodzenia wypłacane jest w dniu następnym. Zgodnie zaś z treścią art. 481 §1 i 2 k.c. (mającego zastosowanie na gruncie niniejszej sprawy na podstawie art. 300 k.p.) jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, a jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona należą się odsetki za opóźnienie.

W punkcie II wyroku Sąd, na podstawie art. 355 k.p.c., umorzył postępowanie w sprawie ponad kwotę 1.704 zł (podczas rozprawy w dniu 12 lutego 2021 r. powódka cofnęła powództwo ponad tę kwotę i zrzekła się w tym zakresie roszczenia).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., w myśl którego w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania.

Sytuacja taka ma miejsce w niniejszej sprawie, gdyż cofnięcie powództwa dotyczyło kwoty 70,49 zł. Powódka była w niniejszej sprawie reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika – adwokata, którego stawka kosztów zastępstwa procesowego wynosiła 675 zł - § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) i taką też kwotę Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki w punkcie III wyroku

Ponadto na podstawie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego (...) w (...) kwotę 86 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, tj. 5% opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka była ustawowo zwolniona.

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano na podstawie art. 477² §1 k.p.c. na całość wyroku, gdyż zasądzona na rzecz powódki kwota nie przekraczała jej miesięcznego wynagrodzenia.

ZARZĄDZENIE

1. (...);

2. (...)

3. (...)

17 marca 2021 r.